

**УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ”ЗЕМЕДЕЛИЕ”
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ (П)
(ИВАН ХРИСТАНОВ)**

(Дата на утвърждаване: 22.04.2026 г.)

У К А З А Н И Я
за прилагане на схема на държавна помощ
за създаване и поддържане на родословна книга и за определяне продуктивността
и генетичните качества на животните през 2026 г.

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ

1. Правно основание, цел, срок и бюджет на помощта

1.1. Правно основание

- Чл. 27, параграф 2, букви „а” и „б” и параграф 5, букви „а” и „в” от Регламент (ЕС) 2022/2472 от 14 декември 2022 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Регламент (ЕС) 2022/2472);

- Чл. 11, ал. 2, т. 1 и чл. 12, ал. 1, т. 5 и ал. 2, т. 1, буква “а” от Закона за подпомагане на земеделските производители.

- Решение на Управителен съвет на ДФ “Земеделие”, Протокол № 255 от 20.04.2026 г.

1.2. Цел на помощта

Помощта е насочена към микро, малки и средни предприятия – животновъди (регистрирани земеделски стопани).

Целта на помощта е подпомагане на селекционните дейности в животновъдния сектор чрез предоставяне на субсидирани услуги (за създаване и поддържане на родословна книга и за определяне продуктивността и генетичните качества на животните) от одобрени развъдни организации по реда на чл. 29 б, ал. 1 от Закона за животновъдството или от Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството (ИАСРЖ), в случаите, в които няма одобрена развъдна организация (РО) за определена порода.

Бенефициенти по помощта не могат да бъдат предприятия в затруднение съгласно чл. 1, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2022/2472 от 14 декември 2022 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

1.3. Срок и дата на въвеждане на схемата – от датата на получаване на окончателния номер на помощта в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия, до 31.12.2029 г. (съгласно чл. 64 от Регламент (ЕС) 2022/2472).

1.4. Бюджет по помощта

Размерът на помощта и относителният дял на подпомагане за всяка година се определят с решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие” в рамките на максималния бюджет. Бюджет на помощта за 2026 г.: **6 135 600** евро

1.5. Максимален интензитет по помощта

- а) до 100 % от административните разходи по създаване и поддържане на родословна книга;
- б) до 70 % от разходите по изпитвания, извършвани от трети лица или от името на трети лица, за определяне на генетичните качества или продуктивността на животните.

1.6. Средствата за помощта се предоставят на траншове както следва:

- а) за първи транш – 50 % от изчисления размер на държавната помощ при прилагане на ставките по т. 2 от Раздел I на указанията за всяка конкретна дейност и вид животно, респективно пчелно семейство;
- б) за втори транш – остатъкът от утвърдения бюджет по т. 1.4.

1.6.1. Средствата за първи транш, които трябва да бъдат изплатени на Развѐдната организация/ИАСРЖ се подават в табличен вид, служебно на ДФ „Земеделие” от ИАСРЖ преди стартиране прием на заявления за първи транш и са изчислени на база подадената справка за животните, с които ще се извършват съответните дейности от развѐдната организация/ИАСРЖ по т. 2.1 и т. 2.2 на настоящия Раздел, след извършена проверка за технически грешки и несъответствия.

1.6.2. Средствата за първи транш се изплащат след представяне в ИАСРЖ на отчет за дейността и финансов отчет за дейностите по схемата за 2025 г., с изключение на РО, кандидатстващи за първи път по тази схема. За целта ИАСРЖ предоставя на ДФ „Земеделие“ служебно информацията за развѐдните организации, подали отчет за извършената дейност и финансов отчет по схемата за 2025 г.

1.6.3. Средствата за извършване на ДНК анализи по т. 2.1 се предоставят на ИАСРЖ с първи транш в размер на 100 %.

1.6.4. Средствата за извършване на геномна оценка по т. 2.1 се предоставят на ИАСРЖ с първи транш в размер на 100 %.

1.6.5. Средствата за втори транш се изплащат на Развѐдната организация/ИАСРЖ след представяне на документите по Раздел I, т. 6.2 от настоящите указания и след проверка от ИАСРЖ/Министерство на земеделието и храните (МЗХ) на извършените дейности от развѐдните организации/ИАСРЖ и представените финансови отчети за 2025 г.

1.6.6. Средствата за втори транш, които трябва да бъдат изплатени на Развѐдната организация/ИАСРЖ се подават в табличен вид, служебно на ДФ „Земеделие” от ИАСРЖ, преди стартиране прием на заявления. Изчисленията на база окончателния допустим брой животни, с които ще се извършват съответните дейности от развѐдната организация/ИАСРЖ по т. 2.1 и 2.2 на настоящия Раздел.

1.6.7. За изчисляване на помощта в подадената от ИАСРЖ информация за първи и втори транш се взема брой животни по конкретната дейност, умножено със съответната ставка.

1.6.8. ДФЗ контролира правилното изчисление на помощта, като за целта в модула за администриране на помощта в ИСАК са заложили ставките за съответните дейности по т. 2.1. и 2.2. от настоящия раздел, като се въвежда броя на допустимите животни по дейности, на база предоставената от ИАСРЖ информация в табличен вид.

2. Помощта се предоставя на брой животно по видове, респективно пчелно семейство, за една календарна година, както следва:

2.1. За създаване и поддържане на електронна родословна книга (разработена със специализиран софтуер), както следва:

Говедовѐдство и биволовѐдство

1.	Поддържане на актуален опис; вписване на приплодите; регистриране на отпадането и причините за него; регистриране на произхода, вписване на данните от развѐдните мероприятия според развѐдната програма в електронна родословна книга, разработена със софтуер за управление на данните от развѐдната дейност.	2,30 €
----	---	--------

2.	Извършване на ДНК анализ за проверка на произход и създаване на ДНК профил на животното в говедовъдството на: <ul style="list-style-type: none"> • всички ново включени мъжки разплодници, включени в случните планове за периода на прилагане на помощта • до 20 % от женските животни за разплод над 12 месеца от български породи, вписани в главен раздел на родословната книга; 	31,70 €
3.	Извършване на геномна оценка на говеда от млечни и месодайни комерсиални породи, до 10 % спрямо броя на кравите под селекционен контрол от: <ul style="list-style-type: none"> • женски животни за разплод от 6 до 10 месеца от млечни породи; • мъжки и женски животни за разплод от 6 до 10 месеца от месодайни породи. 	33,23 €

Овцевъдство и козевъдство

1.	Поддържане на актуален опис; вписване на приплодите; регистриране на отпадането и причините за него; регистриране на произхода, вписване на данните от развъдните мероприятия според развъдната програма в електронна родословна книга, разработена със софтуер за управление на данните от развъдната дейност.	1,76 €
2.	Извършване на ДНК анализ за проверка на произход подлежат: <ul style="list-style-type: none"> • всички агнета от комерсиални и автохтонни породи, подадени от РО в депа; • бащи и майки на мъжки агнета от комерсиални и автохтонни породи, подадени от РО в депа. 	31,70 €

Свиневъдство

1.	Поддържане на актуален опис; вписване на приплодите; регистриране на отпадането и причините за него; регистриране на произхода, вписване на данните от развъдните мероприятия според развъдната програма в електронна родословна книга, разработена със софтуер за управление на данните от развъдната дейност.	1,80 €
----	---	--------

Птицевъдство

1.	Поддържане на актуален опис на птиците; регистриране на произхода, вписване на данните от развъдните мероприятия (селекционните критерии за съкратена и пълна контрола, преценка на развъдната стойност и други), според развъдната програма за всеки вид, порода, линия и хибрид в електронна родословна книга, разработена със софтуер за управление на данните от развъдната дейност.	
	– за комерсиални линии и породи	0,02 €
	– за националните породи, застрашени от изчезване	1,43 €

Коневъдство

1.	Поддържане на актуален опис; вписване на приплодите; регистриране на отпадането и причините за него; регистриране на произхода, вписване на данните от развъдните мероприятия (определяне на работоспособността, бонитировка и други), според развъдната програма в електронна родословна книга, разработена със софтуер за управление на данните от развъдната дейност.	
	• Български породи коне	19,68 €
	• Интродуцирани породи коне	14,57 €

	• Автохтонни породи коне	10,99 €
--	--------------------------	---------

Пчеларство

1.	Поддържане на актуален опис на пчелните семейства; поддържане на родословна книга с вписване на данните от развъдните мероприятия, според развъдната програма в електронна родословна книга, разработена със софтуер за управление на данните от развъдната дейност.	1,10 €
2.	Извършване на ДНК анализ за проверка на произход на: <ul style="list-style-type: none"> • До 100 проби от пчелни семейства за определяне на расова принадлежност. 	61,36 €

Зайцевъдство

1.	Поддържане на актуален опис; вписване на приплодите; регистриране на отпадането и причините за него; регистриране на произхода, вписване на данните от развъдните мероприятия, според развъдната програма в електронна родословна книга, разработена със софтуер за управление на данните от развъдната дейност.	2,20 €
----	--	--------

Кинология

1.	Поддържане на актуален опис; вписване на приплодите; регистриране на отпадането и причините за него; регистриране на произхода, вписване на данните от развъдните мероприятия, според развъдната програма в електронна родословна книга, разработена със софтуер за управление на данните от развъдната дейност.	2,56 €
2.	Извършване на ДНК анализ за проверка на произход на: <ul style="list-style-type: none"> • до 40 броя от допустимите за разплод неродствени мъжки кучета, отговарящи на изискванията към стандарта на породата, определени в Развъдната програма • до 60 броя от допустимите за разплод женски кучета, отговарящи на изискванията към стандарта на породата, определени в Развъдната програма. 	51,13 €

Посочените стойности представляват 100 % от разходите по т. 2.1.

2.2. За определяне продуктивността и генетичните качества на животните, както следва:

Говедовъдство

1.	Контрол на млечната продуктивност, за животно годишно, при среден размер на фермите, контролирани от развъдната организация/ИАСРЖ, както следва:				
	Среден размер на фермата, контролирана от развъдната организация/ИАСРЖ	Вид контрола			
		A4 (до 40 % от популацията)	A4Т	A8	A8Т
	ДО 30	18,24 €	10,96 €	9,02 €	5,62 €
	31 – 60	16,49 €	9,26 €	8,17 €	4,77 €
	61 – 90	14,79 €	8,35 €	7,35 €	4,32 €
	91 – 120	14,69 €	7,99 €	6,97 €	4,13 €
над 121	13,62 €	7,82 €	6,78 €	4,05 €	

2.	Контрол на репродуктивната способност.	0,38 €
3.	Тестиране на говежди бици (избор на бици, съставяне на индивидуален случен план, закупуване и доставка на семенен материал на бик за тестиране): - Крава, включена в схемата за тестиране по индивидуален случен план, при крави, предназначени за производство на мъжки разплодни животни - до 12 % от контролираната популация при млечни и комбинирани породи говеда; - до 10 % при месодайни и автохтонни породи ;	20,45 €
4.	За преценка на бици по качество на потомството (по основните признаци, включени в развѣдната програма): - (за първите 150 броя бици по брой на потомството по дъщери с приключили първа нормална лактация през текущата година за млечни, комбинирани породи при размер на потомствената група минимум 16 бр. дъщери); - за първите 100 броя бици по брой на потомството, получили оценка през текущата година за месодайни, автохтонни породи говеда при размер на потомствената група минимум 10 бр. дъщери;	15,34 €
5.	Линейна оценка за крави от комбинираните и специализираните породи за мляко и месо (до 10 % от контролираната популация годишно).	2,81 €
6.	Контрол на месодайната продуктивност по признаците, включени в развѣдната програма за породата (до 40 % от контролираната популация за специализираните месодайни породи и до 12 % за комбинираните породи).	12,78 €
7.	Оценка по морфологични белези при автохтонните породи, признаци, заложи в развѣдната програма на породата.	8,18 €
8.	За отелена юница през предходната година, записана в главен раздел на Родословната книга с доказан произход чрез ДНК тест (до 20 % от юниците)	12,78 €
9.	Публикувана изчислена развѣдна стойност за съответната година на прилагане на схемата за подпомагане съгласно развѣдната програма на развѣдната организация	2,30 €
10.	Изготвяне на идентификационна информация на животните, подлежащи на геномна оценка.	2,56 €

Биволовѣдство

1.	Контрол на млечната продуктивност, за животно годишно, при среден размер на фермите, контролирани от развѣдната организация/ИАСРЖ, както следва:					
	Среден размер на фермата, контролирана от развѣдната организация/ИАСРЖ	Вид контрола				
		А4 (до 40 % от популацията)	А4Т	А8	А8Т	
		ДО 30	18,24 €	10,96 €	9,02 €	5,62 €.
		31 – 60	16,49 €	9,26 €	8,17 €	4,77 €
		61 – 90	14,79 €	8,35 €	7,35 €	4,32 €
		91 – 120	14,69 €	7,99 €	6,97	4,13 €.
над 121	13,62 €	7,82 €	6,78 €	4,05 €		
2.	Контрол на репродуктивната способност.				0,38 €	

3.	Тестиране на биволски бици (избор на бици, съставяне на индивидуален случен план, закупуване и доставка на семенен материал, на бик за тестиране): <ul style="list-style-type: none"> • биволица, включена в схемата за тестиране по индивидуален случен план, при биволицы, предназначени за производство на мъжки разплодни животни – до 10 %. 	20,45 €
4.	Тестиране на млади мъжки до 12 месечна възраст, с престой 12 месеца. Всяка развъдна организация отглежда животните в депо.	1 022,58 €
5.	Публикувана изчислена развъдна стойност за съответната година на прилагане на схемата за подпомагане съгласно развъдната програма на развъдната организация.	2,30 €

В таблицата означенията на видовете контроли на млечната продуктивност са утвърдени от ICAR (Международния комитет за контрол на животните) съгласно европейските регламенти.

В случай, че РО кандидатства по т. 3, представя в ИАСРЖ копие от зоотехнически сертификат и издаден от съответната РО и ДНК карта на мъжките разплодници издадена от акредитирана лаборатория.

Овцевъдство

1.	Контрол на млечната продуктивност в кочопроизводните стада за млечните породи по метод АС, за контролирана овца – майка на I и II лактация	4,09 €
2.	Контрол на месодайна продуктивност, за контролирано разплодно животно: <ul style="list-style-type: none"> • в кочопроизводните стада на всички кочлета и дзвизки на 16 – 18 и 30 месечна възраст; 	4,09 €
3.	Контрол на вълнодайната продуктивност, за тънкорунните и полутънкорунните породи се извършва: <ul style="list-style-type: none"> • в кочопроизводните стада на всяка овца при навършени 18 и 30 месечна възраст; 	4,86 €
4.	Оценка по морфологични белези при автохтонните породи (до 50 % от контролираната популация годишно).	2,56 €
5.	Контрол на плодовитостта.	0,26 €
6.	Извършване на изкуствено (включително лапароскопско) осеменяване на овцете в кочопроизводните стада от комерсиалните породи, със сперма от вносни разплодни животни и сперма от кочове, преценени в депата по собствена продуктивност – до 5 % от контролираната популация овце-майки.	35,79 €.
7.	Постъпили в депата за преценка по собствена продуктивност мъжки агнета от кочопроизводните стада, продукт на кочове, преценени по собствена продуктивност в депата, като произходът на постъпилите млади животни се доказва чрез вземане на ДНК проба.	2,05 €
8.	Тестиране на млади мъжки животни по собствена продуктивност, постъпили в депата до 100 дневна възраст, с престой 180 дни. Всяка развъдна организация отглежда животните в депо:	
	<ul style="list-style-type: none"> • за РО с животни от комерсиални породи – до 0,35 % от контролираната популация 	562,42 €
	<ul style="list-style-type: none"> • за РО с животни от български местни породи/автохтонни до 0,25 % от контролираната популация 	434,60 €
9.	Контрол на продължителността на използване на кочовете, преминали оценка по собствена продуктивност в депата над една година, имащи поне 10 дъщери в една година.	2,05 €
10.	Бонитировка на животни на възраст до 3,5 навършени години.	0,66 €

Козевъдство

1.	Контрол на млечната продуктивност: • метод А5 (до 25 % от контролираната популация)	12,53 €
2.	Оценка по морфологични белези: • екстериорни измервания за комерсиалните – до 25% от контролираната популация годишно • екстериорни измервания автохтонни породи – до 50% от контролираната популация годишно	2,56 €
3.	Контрол на плодовитостта.	0,26 €
4.	Извършване на изкуствено (включително лапароскопско) осеменяване в пръчопроизводните стада от комерсиалните породи, със сперма от вносни разплодни животни и сперма от пръчове, преценени в депата по собствена продуктивност – до 4% от контролираната популация кози–майки.	35,79 €
5.	Тестиране на млади мъжки животни по собствена продуктивност, постъпили в депата на 100 дневна възраст, с престой 180 дни Всяка развъдна организация отглежда животните в депо: • за РО с животни от комерсиални породи – до 0,35% от контролираната популация	562,42 €
	• за РО с животни от български местни породи/автохтонни – до 0,25% от контролираната популация	434,60 €
6.	Публикувана изчислена развъдна стойност за съответната година на прилагане на схемата за подпомагане съгласно развъдната програма на развъдната организация на животни на възраст до 3,5 навършени години.	1,64 €
7.	Постъпили в депата за преценка по собствена продуктивност мъжки ярета от пръчопроизводните стада, продукт на пръчове, преценени по собствена продуктивност в депата, като произходът на постъпилите млади животни се доказва чрез вземане на ДНК проба.	2,05 €
8.	Контрол на продължителността на използване на пръчове, преминали оценка по собствена продуктивност в депата над една година, имащи поне 10 дъщери в една година.	2,05 €
9.	Бонитировка на животни на възраст до 3,5 навършени години.	0,66 €

В случай, че РО кандидатства по т. 6, не може да кандидатства по т.9.

Свиневъдство

1.	Контрол на плодовитостта с вписване в регистъра за запложданията и опрасванията (за контролирана свиня–майка годишно).	1,15 €
2.	Контрол на месодайната продуктивност при комерсиалните породи по признаците, включени в развъдната програма (за контролирана свиня–майка годишно)	2,05 €
3.	Контрол на продуктивните признаци при автохтонните породи.	3,48 €

Птицевъдство

1.	Контрол на продуктивните качества според селекционната програма за всеки вид, порода, линия и хибрид от комерсиалните породи.	0,02 €
2.	Контрол на продуктивните качества според развъдната програма за всеки вид и порода, за националните породи, застрашени от изчезване.	1,84 €

Коневъдство

1.	Регистриране на плодовитостта.	1,53 €
2.	Определяне на работоспособността:	
	• за български породи	74,14 €
	• за интродуцирани породи	51,13 €
3.	Контрол на морфологичните белези при автохтонните породи.	12,78 €
4.	Бонитировка.	23,01 €

Пчеларство

1.	Определяне на силата на пчелното семейство, продуктивност, плодовитост, капацитет.	2,56 €
2.	Морфологичен и биометричен анализ – до 70% от контролираната популация.	1,79 €

Зайцевъдство

1.	Регистриране на плодовитостта при раждане и отбиване.	1,02 €
2.	Контрол на млечната продуктивност на зайкините на 21 ден след раждане.	0,51 €
3.	Контрол на месодайната продуктивност по признаците, определени в развъдната програма (на зайкиня–майка годишно).	1,07 €
4.	Бонитировка.	1,02 €

Кинология

1.	За контрол на продуктивните качества според развъдната програма.	3,07 €
----	--	--------

Посочените стойности представляват до 70 % от разходите по т. 2.2, като останалите 30 % се заплащат от фермера.

В случай, че се налага редукция на средствата, същата не се отнася за направените разходи по т. 2.2, т. 8 от „Говедовъдство“, т. 4 от „Биволовъдство“, т. 8 от „Овцевъдство“ и т. 5 от „Козевъдство“, като те се финансират в пълен размер (70 % от разходите).

Подпомагане за дейностите по т. 2.1 и т. 2.2 „Говедовъдство“ се предоставя при следните условия:

- за млечни и комбинирани породи – възраст до 10 години и НЕ навършени 11 години (към 1 март на съответната година);
- за месодайни породи – възраст до 13 години и не навършени 14 години (към 1 март на съответната година);
- за автохтонни породи до 18 години и НЕ навършени 19 години (към 1 март на съответната година).

Подпомагане за дейностите по т. 2.1 и т. 2.2 „Биволовъдство“ се предоставя на биволици при следните условия:

- възраст до 18 години и НЕ навършени 19 години (към 1 март на съответната година).

Подпомагане за дейностите по т. 2.1 и т. 2.2 „Овцевъдство“ се предоставя на овце – майки

при следните условия:

- възраст до 84 месеца (към 1 март на съответната година);
- на 50 овце – майки: 1 коч (със зоотехнически сертификат).

Подпомагане за дейностите по т. 2.1 и т. 2.2 „Козевъдство“ се предоставя на кози – майки при следните условия:

- възраст до 108 месеца (към 1 март на съответната година);
- на 50 кози – майки: 1 пръч (със зоотехнически сертификат).

3. Разходи за дейността

3.1. Допустими са разходите за извършените по т. 2.1 и т. 2.2 дейности с разплодни животни (линии и хибриди на свине и птици), вписани в родословната книга на породата (или зоотехническият регистър за хибридите свине и птици), за която одобрените организации имат разрешение за развъдна дейност. Животните са идентифицирани в съответствие с приложимото ветеринарно законодателство и са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6 от Закона за животновъдството, поддържани от ИАСРЖ. Качествените показатели на контролираните признаци се определят в лаборатории с подходящо оборудване и капацитет за извършване на анализите за нуждите на селекцията, в които лабораторната техника осигурява окачествяване на показателите, независимо един от друг.

3.2. Недопустими по т. 2.1 и т. 2.2 са следните разходи:

- представителни разходи;
- възстановени средства на ДФ „Земеделие“;
- извършени/платени извън отчетния период **01.01. – 31.12. на съответната година на прилагане на схемата за подпомагане.**

4. Подпомагането се предоставя само за извършена конкретна дейност с конкретно животно.

5. Държавен фонд “Земеделие” не предоставя парични средства на одобрените организации, когато:

- а) имат изискуеми и ликвидни задължения към Фонда, включително по реда на раздел III, т. 5 от настоящата схема;
- б) имат изискуеми публични задължения към държавния бюджет, включително към ИАСРЖ;
- в) разрешението за развъдна дейност е изтекло или отнето.

6. Документите за предоставяне на паричните средства се подават от одобрените организации/ИАСРЖ, както следва:

6.1. Документи за първи транш:

а/ заявление по образец за кандидатстване от развъдната организация/ИАСРЖ, IBAN сметка. Декларира се, че земеделските стопани, с които са сключили договори, имат подадени заявления към развъдната организация/ИАСРЖ за извършване на дейностите по раздел I, т. 2.1 и по т. 2.2, същите попадат в категория малки и средни предприятия и не са предприятия в затруднено положение; наличие/липса на друго публично финансиране за същите разходи;

б/ решение на компетентния орган на управление на развъдната организация за ползване на парични средства по помощта;

в/ разрешение за извършване на дейности на развъдните организации, издадено по реда на чл. 30 „б“ от Закона за животновъдството от министъра на земеделието. Проверката се извършва по служебен ред;

г/ разпечатка от проверка за наличие или липса на публични задължения към държавния бюджет, от официалната интернет страница на НАП (извършва се служебно);

д/ разпечатка от служебна проверка за регистрация на развъдната асоциация в Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, на следния адрес:

е/ списък на подадените заявления (по образец) от земеделските стопани към развъдната организация/ИАСРЖ и договор, сключен между регистрирания земеделски стопанин и одобрената организация/ИАСРЖ, с приложение към него, в което са описани животните, контролирани от развъдната организация/ИАСРЖ за календарната година, за която се предоставя помощта, и са посочени конкретните дейности по т. 2.1 и т. 2.2 от настоящата схема, които ще се извършват с всяко едно животно. Договорите, заедно с приложенията и списъка с подадените заявления, **се представят и се съхраняват в ИАСРЖ за развъдните организации и в МЗХ, дирекция „Животновъдство“ за ИАСРЖ. Доплащането от страна на фермера се изчислява на база посочените в приложението дейности с конкретните животни (Представя се обобщена справка по РО с общ брой заявления/договори - служебно от ИАСРЖ);**

ж/ справка, която е неразделна част към заявлението за кандидатстване по т. 6.1., б. „а“ на Раздел I от настоящата схема, с посочване на: броя животни за дейностите по раздел I, т. 2.1 и по т. 2.2. Справката се изготвя от ИАСРЖ на база представените сключени договори и заявления по т. 6.1, б. „е“ на Раздел I от настоящата схема. **(Представя се служебно от ИАСРЖ)**

6.2. Документи за втори транш:

а/ заявление по образец за кандидатстване за втори транш от развъдната организация/ИАСРЖ. Декларира се, че земеделските стопани, с които са сключили договори, имат подадени заявления към развъдната организация/ИАСРЖ за извършване на дейностите по Раздел I, т. 2.1 и по т. 2.2, същите попадат в категория малки и средни предприятия и не са предприятия в затруднено положение; наличие/липса на друго публично финансиране за същите разходи;

б/ списък по образец на всички регистрирани по Наредба № 3 земеделски стопани по области, сключили договор с одобрената организация/ИАСРЖ. **Списъкът се предоставя от ИАСРЖ на електронен носител - във формат Excel и се изпраща служебно на ДФЗ.** За целта, ИАСРЖ извършва проверка за регистрацията по Наредба № 3/1999, дали са се регистрирали/пререгистрирали като земеделски стопани. При установяване на нерегистрирани земеделски стопани, животните се редуцират от ИАСРЖ в подадената информация в табличен вид по т. 1.6.6. от настоящия Раздел.

в/ справка, изготвена от ИАСРЖ, която е неразделна част към заявлението по т. 6.2., б. „а“, с посочване на: броя животни за дейностите по Раздел I, т. 2.1 и по т. 2.2, съгласно удостоверение по т. 6.2., б. „д“ на Раздел I от настоящите указания. Справката се изготвя на база представените сключени договори и заявления по т. 6.1., б. „е“ **(Представя се служебно от ИАСРЖ);**

г/ удостоверение, издадено от ИАСРЖ на развъдната организация, за липса на задължения към нея. **Удостоверенията се предоставят служебно от ИАСРЖ на ДФЗ,** като копие се предоставя на развъдната организация;

д/ удостоверение, издадено от ИАСРЖ на развъдната организация, с посочен брой животни за дейностите, които ще бъдат извършени по т. 2.1 и т. 2.2 на настоящия раздел, съобразно подадения от развъдните организации брой животни. **Удостоверенията се предоставят служебно от ИАСРЖ на ДФЗ,** като копие се предоставя на развъдната организация. Удостоверението се издава след извършване на проверка от ИАСРЖ за допустимост за подпомагане на конкретното животно по схемата.

II. РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩТА

1. Земеделските стопани подават заявление за подпомагане по помощта до одобрена организация в срок до 30 ноември на предходната година. С оглед спазване разпоредбите на чл. 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/2472 за стимулиращ ефект заявлението трябва да бъде подадено преди работата по проекта или дейността да е започнала. Заявлението за помощ съдържа следната информация: наименованието и размера на предприятието; описание на проекта или дейността, включително съответната начална или крайна дата; местонахождението на проекта или дейността и списък с допустимите

разходи.

2. За определяне на размера на помощта, ежегодно **до 31 януари** развъдната организация подава в ИАСРЖ:

- копие на сключените договори между развъдната организация и земеделския производител за извършване на развъдна дейност, заверени вярно с оригинала;
- справка за общия брой животни, с които ще се извършват конкретните дейности по т. 2.1 и т. 2.2 от Раздел I на Схемата (Приложение по образец), прикачени в електронна система „ИАСРЖ Контрол, с които ще се извършват конкретни дейности с животните /Приложение по образец на ИАСРЖ/.

Развъдната организация сключва едногодишен договор със земеделския производител, които е в сила от 01 януари до 31 декември на текущата година.

В срок до 20 февруари на съответната година ИАСРЖ извършва проверка на подадения брой животни за допустимост за подпомагане по съответната дейност и актуализира броя животни с допустими дейности за подпомагане.

3. Одобрената организация/ИАСРЖ кандидатства за предоставяне на средства по помощта в териториалните структури на ДФ „Земеделие” по адреса на седалището си.

4. След изчисляване на размера на държавната помощ на база представеното от ИАСРЖ удостоверение, подадената информация в табличен вид по т. 1.6.1 и 1.6.6 от Раздел I, както и извършените контроли в ИСАК, ДФ „Земеделие” и одобрената организация/ИАСРЖ сключват договор за предоставяне на средства по помощта в два екземпляра.

5. Средствата за помощта се превеждат на два транша.

6. Когато сумата на заявените средства надхвърля размера на определения годишен бюджет, ДФЗ определя коефициент на редукция, с който се преизчислява размерът на помощта на всеки заявител.

7. ДФ „Земеделие” и ИАСРЖ сключват споразумение по прилагането на помощта преди стартирането на схемата. При промени в указанията за прилагане на схемата се сключва анекс към споразумението.

8. ИАСРЖ уведомява Фонда за всички настъпили промени по дейностите на развъдните организации по прилагането на схемата.

9. ИАСРЖ упражнява цялостен контрол върху дейностите, свързани с настоящата схема, както и следи за отчитането на развъдните организации, в това число и за представянето на разходооправдателни и платежни документи за направените разходи, във връзка със схемата. Дейността на ИАСРЖ по настоящата схема се контролира от дирекция „Животновъдство“ на МЗХ.

10. ИАСРЖ проверява земеделските стопани по списъка на т. 6.2., на буква „б” от Раздел I, в случай че не са регистрирани по Наредба № 3, с цел коригиране на Удостоверението по т. 6.2., б. „г“ от Раздел I.

11. ДФЗ предоставя информация на ИАСРЖ във връзка с получените средства от развъдните организации.

III. КОНТРОЛ И ОТГОВОРНОСТИ

1. Развъдната организация предоставя в ИАСРЖ график за извършване на контрол на продуктивните качества за месец, предшестваш контрола и мероприятията за измерване на месодайната продуктивност и оценка на морфологичните признаци в контролираните стада.

2. ИАСРЖ извършва проверка за бащинство чрез вземане на проби или предоставяне на сертификат от РО за ДНК анализ на:

- а) всички мъжки говежди разплодници, включени в случните планове;
- б) до 20 % от женски животни за разплод до 12 месеца, вписани в главен раздел на родословната книга и в регистрите на съответната развъдна организация, родени в Р. България от българските породи говеда.
- в) при констатиране на животно с недостоверен произход, доказан чрез ДНК тест,

развъдната организация, вписала произхода в родословната книга, възстановява стойността на ДНК теста чрез изискване на сумата от производителя на разплодното животно.

Вземането на проби за ДНК анализ се извършва след предварително уведомяване на РО от 5 работни дни за деня и животновъдния обект.

За извършване на ДНК анализ на мъжки агнета за доказване на произхода, проби се взимат при постъпването им в депата/животновъдния обект. При недостоверен резултат от ДНК анализа на постъпилото в депо мъжко агне по дейността 2.8 се счита за неизпълнена и средствата подлежат на възстановяване.

3. До 31 януари на текущата година развъдната организация подава в ИАСРЖ информация (по образец на ИАСРЖ) за служителите, които ще извършват дейностите по т. 2.1. и т. 2.2 по схемата, с конкретно посочени образование и квалификация, в т.ч. и за упълномощените лица от развъдната организация. При новопостъпили служители в едномесечен срок от постъпването, Развъдната организация подава информация относно образование и квалификация на извършващите развъдна дейност, която се удостоверява с документи за:

- завършено висше образование (специалност зооинженер/инженер по животновъдство), завършен квалификационен курс в акредитирано учебно заведение или регистриран в МОН обучителен център.

4. В срок до 30 април на следващата календарна година развъдната организация подава в ИАСРЖ подробен отчет за извършената дейност по т. 2.1 и т. 2.2 и финансов отчет по образци на ИАСРЖ (Приложение 2), с приложени към него разходооправдателни и платежни документи, доказващи извършването на 100 % от разходите по т. 2.1 и т. 2.2, заверени с „вярно с оригинала“ от представляващия развъдната организация. При извършване на развъдна дейност от ИАСРЖ се подава отчет в дирекция ”Животновъдство” на МЗХ.

ИАСРЖ извършва контрол за допустимите разходи за труд по схемата, които не трябва да надвишават 70 % от предоставения ресурс на РО по схемата.

Събраните средства от фермера (под формата на 30 % самоучастие) се разпределят, както следва:

- до 70 % от събраните средства са допустими за труд, а останалите 30 % за развъдна дейност;

- разходите за труд се разпределят между трудовите и граждански договори.

5. В срок от 01.04 до 25.06. на следващата календарна година Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството /ИАСРЖ/ извършва проверки на всички развъдни организации, получили помощ за осъществяването на дейности по т. 2.1 и т. 2.2 от раздел I, включително и на представения финансов отчет по т. 4 на настоящия раздел. За резултатите от извършените проверки се попълва контролен лист (по образец на ИАСРЖ) и се съставя протокол в три екземпляра: за проверяваната развъдна организация, ДФ „Земеделие“ и ИАСРЖ. Протоколът се изпраща служебно от ИАСРЖ в ДФ „Земеделие“ в срок до 30 юни/преди подаване на заявления за втори транш.

6. Когато по предходната т. 5 се установи, че има вписвания в родословната книга за извършени дейности по 2.1 и т. 2.2 от раздел I за по-малък брой животни от заявените, вписванията са непълни, или дейностите не са извършени, както са заявени, средствата по помощта, които съответстват на разликата между заявения брой животни и бройката животни, за които действително са извършени пълни вписания и дейности, подлежат на връщане. При отпадане на животни се подпомагат реално извършени дейности до отпадането на животното. Отпадналото животно може да бъде заменено с друго животно, с което се извършва развъдна дейност от развъдната организация/ИАСРЖ. Животните, отпаднали от 1 февруари до 30 ноември се заменят в рамките на 30 дни след настъпилата промяна.

Това събитие се отразява в подписания протокол по раздел III, т. 5 на настоящата схема. В случаите, когато не е извършена такава замяна, неизразходваните средства за отпадналият брой животни се възстановяват на ДФ „Земеделие“. В случай, че са представени разходооправдателни и платежни документи, доказващи извършването на разходи, покриващи по-малко от 100 % от разходите по т. 2.1 и т. 2.2, разликата подлежи на връщане. Вземанията стават изискуеми, ведно със законната лихва от датата на получаване на средствата и развѐдната организация, респективно ИАСРЖ възстановява на Фонда надплатената помощ. В случай, че земеделските стопани не са заплатили разликата от стойността на разходите за извършените услуги по т. 2.1 и т. 2.2 от раздел I и получената държавна помощ, развѐдната организация, респективно ИАСРЖ, възстановява на Фонда предоставената помощ за земеделския стопанин, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

7. При деклариране на неверни данни или при представяне на неистински документи вземането на Фонда става изискуемо и развѐдната организация, респективно ИАСРЖ, възстановява на Фонда реално получените средства по помощта, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

8. ИАСРЖ може по всяко време да извърши контрол за достоверност върху предоставената информация, касаеща контрола на продуктивните качества, както и определянето на качествените показатели на признаците в лабораториите.

9. ДФ „Земеделие“ може по всяко време да изисква информация и документи от развѐдните организации и ИАСРЖ, във връзка с доказването на извършените дейности по т. 2.1 и т. 2.2 от раздел I и правомерното използване на средствата по помощта.

10. ИАСРЖ упражнява цялостен контрол върху дейностите, свързани с настоящата схема, както и следи за отчитането на представените от развѐдните организации документи, в това число и за представянето на разходооправдателни и платежни документи за направените разходи, направени по повод изпълнение на дейностите по схемата. За целта се извършва текущ и последващ контрол, като за резултатите от проверките се попълват контролни листове (по образец на ИАСРЖ).

10.1. При констатиране на неизпълнение на поетите от бенефициера ангажименти по схемата за държавна помощ, ИАСРЖ и ДФЗ предоставят официално информация на МЗХ с цел предприемане на действия по компетентност.

11. Контрол върху развѐдната дейност на ИАСРЖ се осъществява от дирекция „Животновѐдство“ на МЗХ по изготвени правила от нея.

12. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Принудително събиране на тези средства се осъществява от ДФ „Земеделие“ по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

IV. СРОКОВЕ НА ПОМОЩТА

1. Срок за кандидатстване за I транш: **от 24 април до 18 май 2026 г.**

2. Срок за сключване на договорите и изплащане на I транш на помощта: **до 29 май 2026 година, след представяне на отчет за дейността и финансов отчет за 2025 г. в ИАСРЖ/МЗХ.**

3. Срок за кандидатстване за II транш: **от 24 август до 11 септември 2026 г. след проверка от ИАСРЖ/МЗХ на извършените дейности от развѐдните организации/ ИАСРЖ и представените финансови отчети за 2025 г.**

4. Срок за сключване на анекси и изплащане на помощта за II транш: **до 30 септември 2026 г.**

5. Допуска се сключване на договори/анекси и изплащане на помощта и след срока, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване допустимостта за подпомагане на съответния бенефициент.

V. СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

1. Помощта съгласно тази схема е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз.

2. Одобрените организации нямат право да предоставят субсидирани услуги на

зеделски стопани, които не са микро, малки или средни предприятия по смисъла на Приложение 1 на Регламент (ЕС) 2022/2472. При неизпълнение на това задължение помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

3. Одобрените организации нямат право да предоставят субсидирани услуги на земеделски стопани, които не са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани. При неизпълнение на това задължение помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

4. Одобрените организации, респективно ИАСРЖ, нямат право да изискват от земеделските стопани да заплащат услугите по т. 2.1 от раздел I., в случай че относителният дял на подпомагане е 100 %. Развѣдните организации изискват от всеки земеделски стопанин да заплаща само разликата от стойността на разходите за извършените услуги по т. 2.1 и т. 2.2 от раздел I. и получената държавна помощ.

5. Помощта, съгласно чл.1, параграф 4, буква „а“ на Регламент (ЕС) 2022/2472, не се прилага в случаите, когато не са изключени изрични плащания на индивидуална помощ в полза на предприятие – обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар.

Помощта, съгласно чл.1, параграф 4, буква „б“ на Регламент (ЕС) 2022/2472, не се прилага в случаите на помощ ad hoc в полза на предприятие – обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар.

6. Помощта не се предоставя на предприятия, които са в затруднено положение, съгласно чл.1, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2022/2472.

7. Съгласно изискванията на чл. 6 параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/2472 бенефициерът на помощта, членуващ в развѣдната организация, респективно ИАСРЖ, на когото ще бъдат предоставени услугите по Раздел I, т. 2 подава писмено заявление за помощта до одобрената организация преди работата по проекта или дейността да е започнала. Заявлението за помощ съдържа следната информация: наименованието и размера на предприятието; описание на проекта или дейността, включително съответната начална или крайна дата; местонахождението на проекта или дейността и списък с допустимите разходи. **Към заявлението се подава и декларация, с която земеделският стопанин декларира, че попада в категория микро, малки или средни предприятия по смисъла на Приложение 1 на Регламент (ЕС) 2022/2472 и че не е в затруднение, съгласно чл. 1, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2022/2472. Заявлението и декларацията се съхраняват от ИАСРЖ.**

8. Одобрените организации, респективно ИАСРЖ, нямат право да ползват друго публично финансиране за услугите по т. 2, Раздел I за периода, за който се подпомага съгласно тази схема. Когато развѣдните организации/ИАСРЖ кандидатстват за друго публично финансиране, уведомяват Фонда. Подпомагането по реда на тази схема се прекратява от датата на получаване на друго публично финансиране. Публично финансиране означава както средства от държавния бюджет, така и средства от бюджета на Европейския съюз, независимо от органа, който ги предоставя. В случай на двойно финансиране настоящата помощ става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

9. Помощта, съгласно тази схема, може да се натрупва с:

- всякаква друга държавна помощ, доколкото тези мерки се отнасят до различни установими допустими разходи;
- всякаква друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които частично или напълно се припокриват, само ако това натрупване не води до надвишаване на най-високия интензитет на помощта или размер на помощта, приложими за тази помощ по силата на настоящия регламент;
- с помощ de minimis за едни и същи допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта или размерът на помощта не превишава стойностите, определени в Регламент (ЕС) 2022/2472.

10. Публикуване и информация

Във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 9 от Регламент (ЕС) 2022/2472 Публикуване и информация, и към настоящия момент на уебсайта на Министерство на земеделието и храните се поддържа актуален списък на държавните помощи, съдържащ информация за видовете помощи, период на подпомагане, правно основание, цел, форма и интензитет на помощта, както и препращане към официалния уебсайт на Комисията, където са публикувани всички държавни помощи (обобщена информация в случаите на помощи, освободени от нотификация, или решенията на ЕК относно съвместимостта с правилата за държавни помощи).

На уебсайта на предоставящия орган на държавни помощи в земеделието – Държавен фонд „Земеделие“ – се публикуват указания за прилагане на всички държавни помощи в земеделието, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

При спазване изискването за прозрачност и публикуване на информацията, в съответствие с чл. 9, параграф 1, б. "в" от Регламент (ЕС) 2022/2472, на сайта на ДФ „Земеделие“ се публикува информация за всяка отпусната индивидуална помощ, надхвърляща 10 000 EUR за бенефициери, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство.

11. Наблюдение

Във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 13 от Регламент (ЕС) 2022/2472 подробните записи с информация и подкрепяща документация, чрез които може да се установи изпълнението на всички условия, определени в Регламента, се съхраняват за период от 10 години от датата на предоставяне на последната помощ по схемата за помощ.

В ДФ „Земеделие“ се съхраняват документите по Раздел I, т. 6.1 (с изключение на буква „е“), както и договорите по Раздел II, т. 4.

В ИАСРЖ се съхраняват документите по Раздели I, т. 6.1, буква „е“, Раздел II, т. 1 и т. 2, Раздел III, т. 4. и т. 5.

12. Администратор

В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи ДФ „Земеделие“ е администратор на помощта по отношение на управлението и предоставянето ѝ. В съответствие с чл. 8, ал. 2 от Закона за държавните помощи дейностите по уведомяване, докладване и комуникация с Европейската комисия, се осъществяват от министъра на земеделието.

За МЗХ:

Заместник-министър: (П)

Ивана Мурджева

Заместник-министър: (П)

Атанас Атанасов

За ДФ „Земеделие“:

Изпълнителен директор: (П)

Ива Иванова